

Fairtrade-debat

Debatteren doen we al sinds de Griekse Oudheid. Het is de ideale manier om de pro's en contra's van een stelling te verhelderen en af te wegen. Via een debat kan je een groep mensen een tijdje laten stilstaan bij en dieper laten nadenken over een bepaald aspect van fair trade. Want niet alles is altijd vanzelfsprekend en ook de wereld van de eerlijke handel evolueert. Deze fiche helpt je bij het opzetten van een boeiend en geanimeerd debat rond een of meerdere specifieke fairtradethema's.

DOELGROEPEN:

Bedrijf

Gemeente

School

Bibliotheek

Vereniging
Jeugdbeweging

Individu

Doelgroep

Bepaal eerst en vooral je doelgroep:

- leeftijdscategorie
- algemeen publiek of specialisten
- grootte van het publiek

Op basis hiervan kan je een thema kiezen dat goed aansluit bij de leeftijd, de kennis en de interesses van je publiek.

Thema

Kies een welomlijnd thema en blijf je gedurende het hele debat daarop focussen. Een duidelijke focus is aangenaam en werkt inspirerend en motiveerend.

Hieronder vind je een lijst van mogelijke thema's voor een debat:

Lagere schoolkinderen

Voor lagere schoolkinderen is het niet zo evident om over fair trade te debatteren. Is misschien eerder aangewezen: Een spel rond eerlijke handel (zie fiche 'Spelletjesnamiddag').

Studenten uit het hoger onderwijs en volwassenen

Misschien heb je jezelf ooit al een bepaalde vraag gesteld? Of misschien is er een thema dat aansluit bij een les(senreeks) of een themadag? Heb je helemaal geen idee, dan kunnen de volgende onderwerpen eventueel inspiratie bieden.

Wat regel ik vooraf?

- Reserveer een goede **locatie**: richt je tot scholen en universiteiten voor een gepaste zaal. Voor een debat is dat een stimulerende en gepaste omgeving en je hebt ook veel kans om daar een gepaste zaal gratis ter beschikking te krijgen.
- Zorg dat de **spreker(s) en moderator goed zichtbaar en hoorbaar** zijn voor het hele publiek. Laat eventueel iemand met een microfoon rondgaan in de zaal zodat de vragen uit het publiek duidelijk verstaanbaar zijn voor iedereen.
- **Nodig mensen uit** om naar het debat te komen luisteren of er aan deel te nemen. Hoe? Hang affiches, stuur uitnodigingen per e-mail, maak een facebook-event aan, stuur tweets uit, publiceer een artikel in de (lokale) krant, ... Je kan mensen eventueel vooraf laten inschrijven: zo heb je een idee van het aantal deelnemers.
- Organiseer een telefonisch of nog beter een face-to-face gesprek met de sprekers en de moderator waarbij de **inhoud van het debat concreet besproken wordt en stel samen de stelling en vragen op die de moderator zal stellen**. Zorg ook dat de sprekers weten voor welk publiek het debat zal plaatsvinden. Zodat ze niet 'over de hoofden heen' praten.
- Voorzie **fairtradehapjes en drankjes** (koffie, thee, fruitsap, ...).

Over sommige onderwerpen staat een uitgebreider artikel op de website van het Trade for Development Centre (zie telkens de link de erbij staat).

- Eerlijke producten en grootdistributie (merken distributeurs)
- De werkomstandigheden van seizoenarbeiders
- [Kleine producenten versus plantages](#) (thee, bananen, bloemen, suiker)
- [Belgische en Europese producenten?](#)

- Ontstaan van nieuwe eerlijke garantiesystemen (Ecocert Equitable, Fair for Life, Label van de Kleine Producenten, FairWild...)

- De concurrentie tussen duurzame labels

-[De nieuwe Fairtrade-labels](#)

- De diversificatie: [FairPhone](#), [eerlijk toerisme](#)

- Op weg naar een wettelijke erkenning van fair trade?

Sprekers

Ook voor de sprekers ga je voor specialisten. Je kiest best sprekers die een verschillende mening aanhangen over het gekozen onderwerp of die ieder gespecialiseerd zijn in een verschillend deeldomein van het thema.

Om goede sprekers met kennis van zake te vinden, kan je een beroep doen op volgende organisaties. Zij hebben medewerkers in hun rangen die maar al te graag komen spreken over hun domein en hun passie:

Oxfam Wereldwinkels

Arne Schollaert, Hoofd politiek beleid, jongeren- en Zuidwerking

arne.schollaert@oww.be of [0471724867](tel:0471724867)

Fairtrade Belgium (voorheen Max Havelaar)

Karlien Wouters, Communication & Policy

karlien@fairtradebelgium.be 02/894 46 32

Thema's: internationale handel, eerlijke handel, ongelijkheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame voeding).

Trade for Development Centre (TDC)

Het TDC heeft interviews afgenomen met verschillende Belgische organisaties die werken rond fair trade (en duurzaam toerisme). Gaat je debat over een thema binnen hun domein? Dan kan je hen eveneens vragen om deel te nemen.

Voor de interviews, surf naar www.befair.be/nl/interviews

Moderator

Kies een ervaren moderator die vertrouwd is met het thema zodat het debat goed verloopt en er vlot gewisseld kan worden tussen de verschillende sprekers

Benodighe- den

- Bewegwijzering naar de zaal indien het debat plaatsvindt in een school

of universiteitsgebouw.

- Naargelang de grootte van de zaal eventueel audiovisueel materiaal (micro, PA).

- Aankleding voor de ruimte: leg mooie doeken over de tafels waaraan de deelnemers van het debat zitten, maak goed leesbare naamkaartjes voor de deelnemers aan het debat en voor de moderator en plaats deze voor hen op tafel, maak eventueel affiches rond het thema van het debat,...

- Folders over fair trade. Bij het Trade for Development Centre kan je gratis de folder 'Fair trade in een notendop' aanvragen. Richt je aanvraag tot tdc@btctb.org.

- Eventueel een introductie-video over fair trade.

- Eventueel een korte PowerPointpresentatie met de verschillende stellingen en een projector om de presentatie af te spelen. Deze presentatie kan de hele avond begeleiden.

- Vergeet ook geen (eerlijk) bedankje voor de sprekers en de moderator.

Daarnaast kan je wet wat geluk ook terecht bij de **trekkersgroepen** van de steeds groter wordende groep **FairTradeGemeenten** (fairtradegemeenten.be) of bij de **verantwoordelijke schepen van je gemeente**.

Daarnaast zijn er ook verschillende **onderzoekers of universiteitsprofessoren** gespecialiseerd in duurzame ontwikkeling, internationale economie of Noord-Zuidverhoudingen. Neem hiervoor contact op met je dichtstbijzijnde universiteit.

Afhankelijk van het onderwerp van het debat, kan het interessant zijn om ook (een) spreker(s) uit te nodigen van organisaties of bedrijven die niet kiezen voor fair trade of die wel graag aan fair trade zouden doen maar het door omstandigheden niet kunnen. Die zijn misschien moeilijker te overtuigen om deel te nemen, maar hun argumenten en de reactie(s) van de fairtradeorganisaties hierop zorgen voor een interessant debat.

Variant

Je kan er ook voor kiezen om de mensen uit het publiek met elkaar in debat te laten gaan. Zijn er sprekers aanwezig? Laat hen dan eerst hun visie over het onderwerp uit de doeken doen en daarna met het publiek in debat gaan.

Wees dan wel zeker dat je hiervoor het juiste publiek voor je hebt: zijn ze geïnteresseerd in het onderwerp? Is de groep niet te groot of te klein? Hou een aantal stellingen achter de hand waarmee het publiek al dan niet akkoord kan gaan. Zo kan je het debat op gang brengen.

In een klassituatie kan je de deelnemers vooraf laten nadenken over de stelling en hen een standpunt laten innemen. In kleinere groepjes kunnen ze daarna de standpunten bespreken en kan een woordvoerder het gemeenschappelijk standpunt opstellen en presenteren. Nadien kan de klas nog een kort debat aangaan over het thema

Nog een variant is een tweet-up, een offline meeting van mensen die twitteren.

Het verloop van het debat

- Geef vooraf een korte introductie over fair trade en deel fairtradefolders uit.
- Stel de sprekers en de moderator voor.
- De moderator neemt het woord, poneert de stelling en geeft hierover uitleg. Daarna kan overgegaan worden tot het stellen van de eerste vraag aan de deelnemers van het debat.
- De moderator zorgt ervoor dat er niet (te veel) afgeweken wordt van het thema, beslist wie wanneer aan het woord komt, beheert de vragen of reacties van het publiek en houdt de tijd in het oog.
- In een debat gaat het gewoonlijk achtereenvolgens over: een stelling/probleem en dan over de verschillende mogelijke oplossingen, hun voordeel en hun haalbaarheid.
- Geef het publiek de kans om vragen te stellen.
- Op het einde maakt de moderator een synthese van wat er tijdens het debat gezegd werd en sluit af.
- Leg vooraf de tijd vast waarbinnen gedebatteerd gaat worden en eindig ook stipt.

- Wil je graag een zo groot mogelijk publiek, kies dan een gespecialiseerde spreker of moderator die (lokaal) bekend is.

Bij wijze van inleiding kan je een video rond fair trade afspelen op een groot scherm. Er zijn verschillende video's beschikbaar:

- De video 'eerleijk goud uit Peru'

- De video 'fairtradekoffie uit Kivu'.

- Kijk ook eens op de website van [Oxfam-Wereldwinkels voor een video](#)

En ook op de website van [Fairtrade Belgium](#) staan een paar filmpjes.

